

Sint Eustatius 2014 – PJ5/OL8R

DAVID BERAN, OK6DJ

Začátkem roku 2014 jsme opět začali připravovat další radioamatérskou expedici. Preferovali jsme západní Afriku a hledali vhodnou lokalitu pro naše radioamatérské aktivity. Volba přišla na malý stát Togo s hlavním městem Lomé. Události v Africe však nakonec způsobily, že jsme expedici přesunuli do Karibiku. Ale pojďme pěkně po pořádku.

Setup

Po loňské expedici jsme měli jasno, musíme vylepšit setup. Koupil jsem druhou anténu Spiderbeam a Petr OK1FCJ koupil tranzistorový KV lineár RF POWER HVLA 1K3. Do týmu jsme přibrali výborného operátora Pavla OK1FPS, který měl dovoleno v radioklubu půjčit druhý Elecraft K3 a koupil přijímací systém 4SQ od firmy Hi-Z Antennas. Třetí rig poskytl Pavel OK1MY – Elecraft KX3. Pavel nám také zapůjčil lehký 40 A zdroj pro PA RM Italy HLA300. Anténní setup činil 2x Spiderbeam 20-10 m, vertikál 40-10 m, vertikál 160/80 m a RX systém 4SQ.

Změna destinace

Nejdříve jsme zařídili licenci pro 5V7. Ambasáda pro ČR je v Bonnu, tam jsme poslali naše pasy a za 14 dní jsme měli víza doma. Začali jsme řešit letecké společnosti, výběr je jednoduchý – Brussels Airlines, Air France, Maroc Airlines a Ethiopian Airlines. Volba padla na Brussels Airlines, letenky včetně nadvahy pojištění stála 1020 €. Nikdo z nás tak drahou letenku v životě nekupoval. Důvodem, je malá konkurence při letech do Toga.

Začátkem června jsme zaregistrovali výskyt eboly v okolních státech, nevěnovali jsme tomu moc pozornosti. Díky médiím začal tlak sílit a následně jsme s Petrem slyšeli od rodinných příslušníků dotazy, proč jedeme do Afriky. Mediální masáž byla silná, a tak rozhodnutí padlo v ten moment, kdy na německé stanici ZDF hlásili, že stahují všechny turisty z Nigérie. Do Toga je to jen cca 200 km.

Rozhodovali jsme se, zda expedici úplně zrušit, nebo přesunout na jiný termín, anebo vymyslet jinou lokalitu. Během dopoledne jsme hledali různé varianty a dostal jsem nápad letět na St. Eustatius, 125. místo v žebříčku, letenka za cenu vrácených peněz od Brussels Airlines. QTH jsme našli Kelikeli, odkud vysílala japonská i polská expedice. Licence netřeba, platí zde CEPT. Za jediný den jsme byli rozhodnutí, poletíme na PJ5. Druhý den jsme koupili letenky a udělali storno letenek do Toga.

Trable s odletem

Náš odlet byl naplánován na 20. září z Mnichova. Všichni se těšili, ale Air France nám změnila plány, 15. září piloti zahájili stávkou a 19. září nám přišlo oznámení o zrušení našeho letu. Petr zkusil volat na call centrum a to bylo samozřejmě přetížené, a tak jel osobně na letiště, kde nám změnili letenky na odlet z Prahy. Celé to trvalo, včetně všech našich dalších zavazadel, 75 minut. Vše bylo připravené, let z Prahy na St. Maarten s mezipřistáním v Paříži jsme měli plánovaný na sobotu. Během pátečního rána přišla opět další sprcha – neletí se nikam. Petr opět musel na letiště, kde domluvil jedinou možnou variantu Praha – Amsterdam v pondělí a v úterý ráno odlet z Amsterdamu na St. Maarten. Musíme nedobrovolně strávit noc v Amsterdamu a objednávat

me přes booking 3-lůžkový pokoj s transferem na letiště za 2600 Kč. Další možnost je zůstat na letišti, ale my potřebujeme po příjezdu na PJ5 začít připravovat setup.

Zleva: Pavel OK1FPS, Petr OK1FCJ a David OK6DJ.

Vlastní let z Amsterdamu na St. Maarten trval 9 hodin, po přiletu máme čtyřhodinovou pauzu, kterou jsme využili k občerstvení. Přímou na letišti v bigburgru velké menu za 9 USD a doplnění nápoje 0,66 litru za 0,50 USD. V ten moment jsem si říkal, že tyto ceny jsou příjmené, ale opět jsem se mýlil. Máme čas, tak se jedeme podívat na pláž za letiště, kde vidíme přistávat letadla těsně nad hlavou. Jedeme taxíkem, cena je 4 USD na osobu a odvezou nás cca 600 metrů. Nazpátek volíme cestu pěšky, je to opravdu kousek.

Nastal čas na poslední let směr Sint Eustatius a nebo, jak říkají místní, Statia. Letíme letadlem Havilland Canada DHC-6-300 společností Winnair a letadlo je pro 19 lidí. Sedíme ve druhé řadě a vidíme do pilotní kabiny. Let trvá 18 minut a v 16,20 místního času jsme na Statie, kde na nás čeká Georg a Dawn – sestra majitelky, žijící v USA. Oba nás vezou do našeho QTH Kelikeli.

Část potravin nakoupil Georg, který se o nás i během pobytu staral. Na druhý nákup jel Petr k místním Čičanům, kteří prodávají potraviny po celém ostrově. První nákup a nestačilo 100 USD. Ceny jsou o 100 procent vyšší než v ČR. Například kilo banánů 65 Kč, kilo šunky 300 Kč, pár housek „seven dollars please“. Veškeré potraviny pochází z USA a místního na prodej jsme nic nenašli. Kuře je z Brazílie a stojí 6 USD.

Stavba pracovišť

Proviant zajištěn, ale naše antény nemáme, pouze jen kufry a TCVR v příručních zavazadlech. Vertikál 40-10 m a Spiderbeam přicestují letadlem, až bude místo, tak zní informace na letišti. Dobrá zpráva je, že ráno máme dva

Jeden z dvou našich Spiderbeamů.

balíky antén a můžeme začít stavět. Bohužel, balík antén s druhým Spiderbeamem a vertikálem 160/80 m zůstal v Amsterdamu a poslali jej do Paříže, odkud měl letět směr St. Maarten, ale let byl zrušen, a tak putuje neznámo kde. V neděli dorazí na St. Maarten, ale jelikož je moc dlouhý, tak zase mnoho telefonních hovorů a přemlouvání, aby ho poslali. Dostáváme ho nakonec v pondělí ráno, téměř po týdnu.

Stavba antén začala ve středu brzo ráno, první jde nahoru vertikál 40-10 m a první CQ na 18073 kHz začíná OK6DJ. Stejně jako v ZA i XT, na druhé CQ zavolá první call F4VPX. Je 24. září 11 UTC, udělám 12 QSO, dávám QRX a pokračujeme ve stavbě antény Spiderbeam. Postavení trvá přes 3 hodiny a zažijeme při tom spoustu srandy. Teplota stoupá ke 30°C a je vlhko. Jsme docela unavení, ale přesto odhodláni ihned začít vysílat.

PJ5/OL8R QRV

Využíváme otevření na horních pásmech a pracujeme většinou s Evropou a občas volá pár Američanů. Během dvou dní mne to připadá jako expedice pro EU, což se také potvrdilo a s EU bylo navázáno 65 %.

Ve čtvrtek jsme udělali dipól na 80 m, který byl ve výšce 8 m a jedno rameno směřovalo na EU. V noci jsme se snažili udělat pár prvních spojení a ono to fungovalo i do EU. Výkon byl 300 W. V pátek jsme se vrhli na stavbu přijímacího RX systému 4SQ a samozřejmě vysílali CW i SSB.

Večer v 18 hodin místního času začal CQWW RTTY, který jsme jeli v kategorii M/S a na druhé K3 se vysílalo CW/SSB. Závod jsme jeli celou dobu na výzvu a násobiče nehledali. Povedlo se navázat 3086 QSO a přes 4,6 mil. bodů.

V pondělí ráno jsme začali stavět druhý Spiderbeam a povedlo se nám ho postavit za 2,5 hodiny a večer rozchodit vertikál na 160/80 m. Radiály jsme natahali všude a další přidávali v úterý. Naše signály na 80 m se zlepšili a pracovali jsme i na 160 m, bohužel pouze 141 QSO. Na 80 m 1615 QSO, ale trpělo pásmo 40 m, kde je jen 2225 spojení.

David OK6DJ.

Nebylo možné vysílat na 80 a 40 m paralelně. Proto jsme volili variantu 160/80 plus 30 m a nebo druhé rádio QRX. Přes den bylo možné provozovat obě K3 na všech horních pásmech včetně koncových stupňů. Pásmové filtry Dunestar jsme nepoužívali. Byla to moje první expedice, kde to fungovalo na jedničku. Používali jsme v síti program Wintest, který běžel současně na třech počítačích. Jedno PC sloužilo pouze na posílání dat na Clublog a korespondenci. Takhle odladěný setup fungoval od pondělka do konce expedice.

Rád bych shrnul vlastní provoz. Celkem bylo navázáno 25225 spojení, z toho 13298 CW, 8810 SSB, 3114 RTTY a 26 PSK31. CW provoz byl svižný a pileup od 1–3 kHz. Maximální CW rate byl 541 na dvě pracoviště.

Při SSB provozu jsme poslouchali 5–10 up, nejvíce stanic volalo stále 5 nahoře. Maximální SSB rate byl 751. Nekončící přisun italských a španělských stanic.

Překřikují se všichni včetně OK amatérů, řeknu-li I, volá několik OK stanic, řeknu-li OK only, volá IK6, IZ, EA.. Chápu, že OK amatéři jsou v nevhodě, daleko od moře a mají některé 100 W do vertikálu. Preferuji-li OK/OM, nadávají na nás do DX clustru. Také jsem zkoušel dělat několik QSO jen s Itálií, Španělskem a Německem. Prostě to nefunguje a na SSB je volba silnějšího. Jednou jsem zkusil po číslech, rate klesá. Bohužel OK značka v Karibiku nejsilnější není.

Na RTTY 3114 QSO a pouze v CQWW RTTY Contestu. Zde vše řídí počítače a neovlivní se počet chyb. Také platí volba nejsilnější stanice. Na PSK31 pouze 26 QSO. Tento druh provozu jsme neměli předem odzkoušen a výsledkem nebyl nic moc. Možná do příště.

Porovnával jsem KX3 vs. K3 ve velikém pileupu a K3 dokázala lépe pobrat to množství stanic, které nás volalo.

Ubytování

Apartmánový dům Kelikeli měl jednu velkou místnost, kde byla rozdělená kuchyně s jídelním koutem a obývací. Zde jsme měli u dvou stolů naše zařízení a veškerý čas jsme trávili pohromadě. Dům měl dvě ložnice a dvě koupelny. Při zapnutí pracoviště 1 (K3 + PA) a klimatizace vypadal patřičný okruh a Petr s Pavlem spali v hrozném horku. Dům měl zděné stěny, ale střecha byla plechová a pod ní pouze palubky. Žádná izolace, proto se celý dům poměrně rychle ohříval.

V popředí náš apartmánový dům Kelikeli.

Celý dům leží na kopci těsně pod sopkou. Směr do Evropy a NA + JA je otevřen a nebrání mu žádné kopce. Hned za plotem se pasou krávy, které občas přijdou a za dvě hodiny zmizí neznámo kam. Jedno telátko překousalo datový kabel od 4SQ a anténní část v noci neposlouchala.

Teplota přes den byla 33 stupňů a v noci 28 stupňů plus hrozná vlhko. Celý tým byl často a brzo unaven a neustále propocen. Spánek díky časovému posunu 6 hodin byl hodně narušen. Spali jsme většinou 3-4 hodiny.

Celou dobu jsme vaření hlavního jídla nechali na Petrovi, který musel vymyslet každý den něco rychlého jednoduchého a levného. Nejvíce nám chutnalo kuře s bramborem nebo rýží. Brambory měli jinou chuť a celkem brzo vařené. Vaječná omeleta, kolínka, špagety, párek, mleté maso atd. Na snídani a večeři většinou šunka, sýr, toust, houska.

Týden jsme měli v provozu 1–2 stanice a na nákup jsme chodili vždy ve dvojicích. Obchod byl vzdálen 1,8 km. Vzdálenost od obchodu k moři byla asi 1 km. Než jsme našli nejkratší cestu, nachodili jsme mnoho kilometrů. Místní, samozřejmě, všude jezdí autem a na motorkách. Jediný, kdo na ostrově tak

daleko chodil, byla trojice OK amatérů.

Moře bylo nádherně teplé cca 30°C a písek na pláži jemný a zbarvený do černa. Každý den jsme koukali na vyhaslou sopku a osmý den padl návrh zkusit sopku zdolet. Dle navigace jsme zvolili originální neprobádanou cestu. Výstup trval asi 1,5 hodiny a byl z mého pohledu díky velké vlhkosti a teplotě hodně náročný. Uvnitř sopky je deštný prales, ale dolů jsme již nešli. Hora má celkem tři vrcholy a sopka je napravo. Sestup jsme zvolili pozvolnou naučnou stezkou, kterou vytvořili Holanďani, a trval asi 45 minut. Stáří stezky je asi 20 let a opět zde vidět zub času. Při cestě dolů jsem málem šlápl na 1 m dlouhého hada, naštěstí jsem si ho včas všiml. Celkem jsme ušli 9,5 km a ten den jsme udělali o 1000 QSO méně, pouze 1775.

Život na ostrově

Na ostrově žije asi 3300 obyvatel, většinu tvoří Jihoameričani, asi 30 % je Holanďanů a bělochů. Je zde vidět mnoho domů na prodej, další nedostavěné. Myslím si, že po referendu a osamostatnění v roce 2001 postupná sláva St. Eustatia pomalu klesá.

Na ostrově je vodovod, kousek od města jsou obrovské vodojemy. Mají zde mateřskou školkou a hned vedle je normální škola. Na ostrově je jeden doktor a na letišti je zaparkovaná helikoptéra. Na St. Maartenu je další doktor anebo je připraveno motorové letadlo, které pacienta doveze přes Panamu do Kolumbie. Celé to prý trvá něco přes dvě hodiny.

Konec provozu a balení

Pomaloučku náš pobyt chýlil ke konci a předposlední den vysílání jsme navázali 3807 QSO. Bylo to úplně nejvíce spojení za celý pobyt. Vadilo nám, že díky Air France je expedice kratší. Ráno v pátek začala postupná demontáž antén. Zhruba v 10 hodin dopoledne navrhujeme krátkou pauzu. Petr jde spát a já chci dokončit 25 000 QSO. Vysílám na 12 m, dle clustru od OK1FZM čtu jak máme výborný signál. Poprvé v pileupu hledám stanice dle vlastního výběru a preferuji OK, OM, DL, G a občas zaloguji i EA, UR, UA, I. Není to správné, ale jen já vím, že za chvíli bude QRT. U druhého rádia sedí Pavel a dělá spoustu EU s vertikálem.

Při počtu 25 001 QSO na 12 m končíme provoz PJ5/OL8R. Budím Petra a jdeme demontovat druhý Spiderbeam. Stále máme postavený vertikál, ale nikdo nemá sílu vysílat. Třídíme a převažujeme jednotlivé balíky, každý musí mít 23 kg.

V Evropě je již půlnoc a my jsme ještě neměli oběd. Večeříme v 19 hodin, přijel Georg a je to poslední slavnostní jídlo. Kuře s rýží. Ve 22 hodin místního času je zabaleno, máme poslední pivo a dopijíme poslední brandy. Ráno je budíček v 5,00.

Opět problémy s letenkami

Všichni jsme samozřejmě vzhůru již ve 4,30, a tak postupně snídáme a za hodinu přijede Georg, který nás odveze na letiště. Já a Pavel sedíme na korbě auta. Letištní baráček je malá budova, kde skoro hodinu čekáme, než nás začne usměvavý personál kontrolovat. Georg zde všechny zná, a tak i balíky antén projdou röntgenem bez problémů.

Jdeme pro palubní vstupenku. I když byl let zarezervován a letenka uhrazena, byla

vystavená špatně, a tak ji zablokovali. Máme několik možností – počkat do 10 hodin, až začnou pracovat na Air France na St. Maartenu, nebo zůstat na ostrově, anebo zaplatit každý 95 USD. Odbavení stojí 15 USD/os. a příruční zavazadlo pouze 2 kg. Naše měly 16–17 kg, naštěstí je nevážili. Chtěli jsme letět, tak jsme zaplatili. Vydání našich palubních vstupenek trvalo 35 minut a za dalších 15 minut museli odbavit asi 14 lidí. Chlapec měl celkem hoňku, ale my za to nemůžeme.

Na letišti po malé kontrole se přesuneme před kancelář Air France, kde reklamujeme 95 USD. Nedostaneme nic, máme napsat reklamaci přes web formulář. Nemáme ani palubní vstupenky na trase St. Maarten – Paříž a dále do Prahy. Po 15-minutovém rozhovoru s Paříží nás zavedou do systému a můžeme jít k automatu vytisknout palubní vstupenky.

Konečně jsme odbavení a jdeme se vykoupat na velebném pláži Maho u letiště. Popijíme CARIB pivo s citronem za 3 USD a koupeme se v moři. Těsně nad hlavou nám přistávají letadla American Airlines, Delta Airlines. Potom příletné to největší Airbus 340, a to nám nesmí uletět, to je naše letadlo domů.

Přistávající letadla nad pláží Maho.

Do Paříže přiletíme se zpožděním 10 minut na terminál 2E a běžíme na odbavení 2F gate F26. Kontrola příručního kufru, opět vše ven TCVR PC. Kontrola na drogy. Konečně můžeme běžet dále a fronta na pasovce. Dalších asi 8 minut čekáme. Běžíme dále ke gate F26 doběhneme 2 minuty před zavřením. Letušky se na nás ale usmívají. Všichni jsme nalahko oblečení v tričku a krátkých kalhotách. Načas odlétáme a přemýšlíme, zda máme veškerá zavazadla. Dopadlo to dobře, v Praze jsou opravdu všechna zavazadla, sice hodně nabouraná, ale kompletní.

Poděkování

Závěrem bych chtěl velmi poděkovat sponzorům: OK2ZA, OK1TN, OK1MR, OK2EW, OK2PDN, OK2RO, OK2FB a 4L5A. Organizací a firmám GES.cz, DX News, OKDXF, Spiderbeam, Mastrant, Clipperton DX Club, Mediterraneo DX Club, Nippon DX Association, MESSI.IT. Dále našim manželkám a dětem, že to bez nás vydrželi. Kamarádům, kteří nám pomáhali, například Tomáš OK1IC s opravou PA RM Italy po expedici XT2, OK1MR se zapůjčením záložního notebooku, Pavel OK1MY s půjčením zdroje 40 A + Elecraftu KX3, radioklubu OK1KQJ za pásmové filtry, tisk QSL a dalším. Během celého pobytu panovala dobrá nálada a ani jednou jsme se nepohádali.

QSO pro OK a OM amatéry jsem nahrál na LoTW a eQSL, žádosti o papírové QSL posílejte výhradně přes Clublog. Sledujte naši stránku www.cdpx.cz.

Těšíme se opět na slyšení z další lokality příští rok. PJ5/OL8R team: Pavel OK1FPS, Petr OK1FCJ a David OK6DJ.